

Contact: Norman Keyes
Directeur Media Relaties
(215) 684-7862
nkeyes@philamuseum.org

**HET PHILADELPHIA MUSEUM OF ART PRESENTEERT EEN
RETROSPECTIEVE TENTOONSTELLING OVER SALVADOR DALÍ IN
FEBRUARI 2005**

**Philadelphia is de enige locatie in de Verenigde Staten voor de tentoonstelling
Salvador Dalí, de meest complete terugblik op de artiest ooit.**

Salvador Dalí (1904-1989), één van de meest invloedrijke kunstenaars in de twintigste eeuw, is het onderwerp van een grote tentoonstelling in februari in het Philadelphia Museum of Art. *Salvador Dalí* is de eerste uitvoerige tentoonstelling sinds de kunstenaar is overleden en omarmt ieder aspect van zijn creatieve leven als een schilder, schrijver, publicist, filmmaker, theoreticus en ontwerper van objecten, balletten en tentoonstellingen. Het omvat meer dan 200 werken, waaronder zijn schilderijen uit de 20er en 30er jaren, die in een context worden geplaatst met zijn vroege en meer recente werk. Er zijn 150 schilderijen, een enorme verzameling foto's, sculpturen, geschriften, en er is een sectie met foto's en informatie over de kunstenaar. Al deze werken komen uit publieke en private collecties in de Verenigde Staten, Europa, Brazilië, Mexico en Japan.

Salvador Dalí wordt georganiseerd door de Palazzo Grassi uit Venetië en het Philadelphia Museum of Art in samenwerking met de Gala-Salvador Dalí Stichting uit Figueras te Spanje. De laatste heeft 2004 tot wereldwijd Dalí Eeuw Jaar uitgeroepen.

De retrospectieve tentoonstelling zal eerst in Venetië van 12 september 2004 tot 9 januari 2005 plaatsvinden en reist dan door naar Philadelphia, waar het tentoongesteld wordt van 16 februari tot 15 mei 2005.

Anne d'Harnoncourt, directeur van het Philadelphia Museum of Art, zegt: "ons museum is vereerd deel te nemen in de Dalí Eeuw en samen te werken met de Gala-Salvador Dalí Stichting. Deze stichting is door de kunstenaar zelf in het leven geroepen om zijn eigendommen en erfenis te beheren, en heeft een belangrijke rol gespeeld in dit Eeuw evenement. Met onze vrienden en collega's van het Palazzo Grassi kijken we uit om deze tentoonstelling te introduceren aan publiek in Europa en de Verenigde Staten.

Dalí is één van de meest bekende artiesten van alle tijden, en toch 15 jaar na zijn overlijden en ondanks extreme publieke erkenning, worden zijn prestaties nog steeds onderschat. Deze tentoonstelling is een fantastische mogelijkheid voor studenten, artiesten en bezoekers om het volledige foto-oeuvre van de artiest te ontdekken."

Sinds het overlijden van de kunstenaar in 1989, is Dalí één van de best bekende en meest herkenbare artiesten gebleven in de wereld. In de afgelopen jaren is het duurzame belang van al zijn werken onderwerp van gesprek geweest, en heeft men al zijn werken uit een periode van zeventig jaren opnieuw aan een onderzoek onderworpen. Het projectteam van de tentoonstelling, dat geleid wordt door Dalí-geleerde Dawn Ades, heeft met deze nieuwe inzichten gewerkt om een nauwgezet beeld neer te kunnen zetten van alle kunst en ideeën van Dalí, terwijl het ook gebruik maakt van de impact die hij heeft gehad op generaties van

artiesten. Surrealisme is de beste context om Dalí zijn werk te begrijpen, en zijn relatie met deze stroming zal een duidelijke focus hebben op de tentoonstelling.

De tentoonstelling wordt chronologisch opgezet en begint met zijn eerste verdiensten op de kunstacademie in Madrid, waar hij snel de technieken van Spaanse meesters als Zurbaran, Velázquez en Goya onder de knie krijgt. Daarna gaat hij over tot de beheersing van meer recente stromingen als het impressionisme en kubisme.

Tussen de vroege werken bevinden zich verbazingwekkende realistische schilderijen als *Basket of Bread*, 1926, en foto's van familieleden, zoals *Figure at a Window*, 1925, evenals zijn eerste bijdragen aan de Europese Avant-garde in de jaren '20, toen hij snel reageerde op het werk van zijn tijdgenoten Miró en Picasso. Ander vroeg werk laten zijn vriendschappen zien met de dichter Federico Garcia Lorca en de filmmaker Luis Buñuel met wie hij de geheel individuele wijze van 'anti-kunst' ontwikkelde, zoals te zien is in werken als *Unsatisfied Desires*, 1928 en *Cecinitas (Little Ashes)*, 1927-1928.

Dalí is misschien het meest bekend door zijn surrealistische schilderijen die hij maakte tussen 1929 en 1939, waarin hij persoonlijke verlangens en obsessies transformeerde in de meest bekende schilderijen van de twintigste eeuw. Schilderijen als *The First Days of Spring*, 1929, en *The Enigma of Desire: My Mother...*, 1929, uitgevoerd met het minieme realisme dat hij "hand gemaakte kleurenfotografie" riep, bracht André Breton ertoe om de kunstenaar in de rangen van de Surrealistische Beweging in 1929 welkom te heten.

Datzelfde jaar ontmoete Dalí Gala Eluard, toen nog de vrouw van Paul Eluard. Zij werd zijn levenslange metgezel, artistieke muze en alter ego, en de tentoonstelling bevat veel portretten van haar, waaronder *Gala and the Angelus of Millet Preceding the Imminent Arrival of the Conical Anamorphoses*, 1933.

Dalí ontwikkelde wat hij de 'Paranoiac-Kritische Methode' noemde, om te onderzoeken wat de mysteries van het onderbewustzijn waren. Onder invloed van Freudiaanse psychoanalyses ontwikkelde de artiest mythes en legendes met verstoorte psychologische bedoelingen, vaak gerelateerd aan zijn eigen verstoorte relatie met zijn vader, een formidabele notaris, en zijn moeder die overleed toen Dalí 16 jaar oud was. Schilderijen zoals *William Tell*, 1930, en *Spectre of Sex Appeal*, 1934, laat zien hoe Dalí bestaande mythes omzette om zijn eigen unieke visuele taal te creëren. De 'Paranoiac-Kritische Methode' was ook de bron voor dubbele beelden die zo duidelijk een opvallend aspect zijn in zijn werk van de late dertiger jaren, zoals *The Metamorphosis of Narcissus*, 1937 en *Apparition of Face and Fruit Dish on a Beach*, 1938.

De tentoonstelling zal ook de reactie van Dalí op de krampachtige politiek van Europa in de jaren '30 laten zien, zoals schilderijen als *Soft Construction with Boiled Beans: Premonition of Civil War* and *Autumnal Cannibalism* (beiden 1936). Deze werken zijn scherpe allegorieën van de Spaanse Burgeroorlog, welke Dalí beschreef als 'delirium van zelfwurging'. Het was gedeeltelijk deze reactie die ervoor zorgde dat Dalí in 1939 werd verwijderd uit de Surrealistische Beweging.

Een ander aspect van de terugblik is een grondig onderzoek van Dalí's minst bekende periode, de post-tweede wereld oorlog periode, welke kenmerkend is voor technische virtuositeit en interesse in optische illusies, wetenschap en religie. Zijn schijnbaar tegenstrijdige trouw bevat een heropleving van epische historische schilderijen en technieken als hologrammen, in strijd met zijn complexe relatie met de Katholieke kerk. In schilderijen als *The Madonna of Port-Lligat (eerste versie)* en *Corpus Hypercubus*, 1954, probeerde Dalí de christelijke iconografie te verenigen met ontdekkingen als deeltjesfysica en atoomenergie. Hij omschreef deze periode als "Nucleaire Mystiek", wat hem inspireerde tot het maken van monumentale werken als *La Gare de Perpignan*, 1965 en *Hallucinogenic Toreador*, 1968-1970. De tentoonstelling zal besluiten met het laatste werk van Dalí, *The Swallow's Tail-Series on Catastrophes*, 1983.

Dalí's latere werken hebben een sterke impact op artiesten in de jaren zestig en zeventig, te zien in het werk van Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Sigmar Polke, en Jeff Koons. Zoals Michael Taylor, Curator van het Philadelphia Museum of Art, zegt: "Dalí's enorme impact op moderne kunst moet nog nader onderzocht worden. Zijn latere werk, dat psychoanalyse, moderne wetenschap en religie omarmt, hebben de grenzen van de kunst en mode geherdefinieerd, op manieren die we nu pas beginnen te begrijpen. We zien het als de rol van curator van deze terugblik om Dalí de erkenning te geven die hij verdient."

Als enige Amerikaanse locatie kan de Philadelphia Museum of Art de juiste omgeving bieden aan deze tentoonstelling. Het museum is in het bezit van twee schilderijen, *Agnostic Symbol*, 1932, en *Soft Construction with Boiled Beans-Premonition of Civil War*, 1936 en een prachtige tekening van *Harpo Marx*, 1937. *Soft Construction....* is lang gezien als één van de meest belangrijke schilderijen die Dalí ooit gemaakt heeft; het kijkt terug op het werk van zijn voorganger Francisco Goya, van wie het schilderij *Saturn Devouring One of his Children*, 1820, waarschijnlijk Dalí geïnspireerd heeft om zijn nachtmerrieachtige idee over Spanje aan het doek toe te vertrouwen. Het kwam in 1954 in het Museum terecht als onderdeel van de beroemde collectie van Louise and Walter Arensberg in Hollywood, California, die het hadden aangekocht via een goeie vriend en supporter, Marcel Duchamp.

De tentoonstelling wordt vergezeld door een tweedelige catalogus die is gepubliceerd door Bompiani Arte te Milan, waarin het hele leven van Dalí beschreven wordt. Het eerste deel bestaat uit besprekingen over elk werk, samen met chronologische omschrijving, biografie, en een introductie essay door Dawn Ades, dé Engelse Dalí deskundige. Ze is professor Kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Essex, en sinds kort ook aangetreden als Directeur Research Centre for Studies of Surrealism and its Legacies in Engeland. Ze heeft verschillende boeken, catalogi en essays over Dalí geschreven, waaronder de studie getiteld *Dalí*, 1982. Ze was curator en co-curator van verschillende tentoonstellingen over Dalí. Het tweede deel van de catalogus publiceert nieuwe essays van Dalí-kenners, zoals die gepresenteerd zijn op de internationale conferentie *Persistence and Memory: New Critical Perspectives on Dalí at the Centennial* in het Salvador Dalí Museum te St. Petersburg, Florida op 18-20 maart 2004.

In Philadelphia is de tentoonstelling mogelijk gemaakt door ADVANTA. Daarnaast hebben The Annenberg Foundation en The Pew Charitable Trusts een donatie gedaan en is er een genereuze contributie van Gisela en Dennis Alter.

Promotionele ondersteuning is gegeven door NBC 10 WCAU, de toeristische marketing organisatie van Philadelphia, het Philadelphia Convention and Visitors Bureau en Amtrak.

Voor meer informatie over het Dalí Eeuw Jaar kunt u kijken op www.Dalí2004.org. Hierop vindt u een overzicht van de tentoonstellingen, vieringen en evenementen.

Tickets

Algemene prijzen:

\$ 20	Volwassenen
\$ 17	Senioren (62+), Studenten met id-kaart
\$ 12	Speciale studentenprijs (geldig van 16 februari tot 1 april en op weekdays op de dag van bezoek te betalen (niet van te voren beschikbaar).
\$10	Kinderen 5-12 jaar

Arrangementen

Het Philadelphia Museum of Art heeft in samenwerking met haar sponsor ADVANTA een aantal leuke arrangementen samengesteld om uw verblijf zo aangenaam mogelijk te maken. Een variëteit aan stedelijke vieringen worden gepland. Bezoek de website van het Museum na 1 november voor meer details.

Speciale hotelarrangementen

Een aantal hotels zijn een paar speciale arrangementen, inclusief een VIP ticket voor de tentoonstelling, aan het samenstellen met aantrekkelijke prijzen. Voor meer details kunt u na 1 oktober de website van het Museum bezoeken.

Groepen tours en arrangementen

Groepen kunnen de tentoonstelling combineren met een dinerarrangement in acht restaurants.

Speciale groepsarrangementen (15 mensen of meer) kunnen besteld worden, inclusief de tentoonstelling en kaartjes voor optredens van het Philadelphia Orchestra of het Pennsylvania Ballet.

Groep hotelarrangementen worden er ook ontwikkeld. Bezoekers kunnen bellen naar (+1)215-684-7863 of ze kunnen het Philadelphia Convention and Visitors Bureau bereiken op (+1)215-636-3312.

Amtrak aanbieding

Amtrak biedt een korting op de reizen langs de Noordoostelijke routes naar Philadelphia (beschikbaar op de non-acele treinen). Hiervoor kunt u bellen met (+1)800 USA RAIL (+1-872-7245) en de Dalí code geven.

Het Philadelphia Museum of Art is één van de grootste musea in de Verenigde Staten, en laat meer dan 2000 jaar van uitzonderlijke menselijke creativiteit zien in meesterwerken als schilderijen, sculpturen, werken op papier, decoratieve kunst en architecturale uitingen uit Europa, Asia en America. Het indrukwekkende neoklassieke gebouw staat aan de Benjamin Franklin Parkway en heeft meer dan 200 galarijen. Het Museum biedt een variëteit aan activiteiten, waaronder programma's voor kinderen, families, studenten, concerten en films.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met the Marketing and Public Relations Department of the Philadelphia Museum of Art at (+1)215-684-7860.

Algemene informatie over het Museum kunt u krijgen op (+1)215-763-8100 of via de website www.philamuseum.org.